

Brüssel, 9. oktoober 2017
(OR. en)

12950/17

AGRI 530
FAO 41

MENETLUSTE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	9. oktoober 2017
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	12473/17
Teema:	Nõukogu järeldused, pidades silmas taimegeneetiliste ressursside toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutamise rahvusvahelise lepingu juhtorgani seitsmendat istungjärku (30. oktoober – 3. november, Kigali, Rwanda) – Nõukogu järeldused (9. oktoober 2017)

Delegatsioonidele edastatakse LISAS 9. oktoobril 2017 toimunud nõukogu 3562. istungil vastu võetud nõukogu järeldused, pidades silmas taimegeneetiliste ressursside toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutamise rahvusvahelise lepingu juhtorgani seitsmendat istungjärku.

NÕUKOGU JÄRELDUSED

Nõukogu järelused, pidades silmas taimegeneetiliste ressursside toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutamise rahvusvahelise lepingu juhtorgani seitsmendat istungjärku (30. oktoober – 3. november, Kigali, Rwanda)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

1. VÕTTES ARVESSE nõukogu 24. veebruari 2004. aasta otsust 2004/869/EÜ toidu ja põllumajanduse taimede geneetilisi ressursse käsitleva rahvusvahelise lepingu sõlmimise kohta Euroopa Ühenduse nimel¹ (edaspidi „leping“) ning JUHTIDES TÄHELEPANU asjaolule, et EL ja kõik selle liikmesriigid on nimetatud rahvusvahelise lepingu osalisriigid;
2. KINNITADES TAAS ELi ja selle liikmesriikide kindlat tahet lepingut rakendada, eesmärgiga tagada toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutatavate taimegeneetiliste ressursside säilimine ja säästev kasutamine ning saavutada kõigi inimeste toiduga kindlustatus ja parem toitumine;
3. TULETADES MEELDE, kui tähtis on leping toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutatavate geneetiliste ressurssidega tegeleva FAO komisjoni vastu võetud toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutatavaid taimegeneetilisi ressursse käsitleva globaalse tegevuskava elluviimiseks;
4. TUNNISTADES, et kliimamuutuste tagajärjel suureneb veelgi riikide vastastikune sõltuvus seoses toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutatavate taimegeneetiliste ressurssidega, ning RÕHUTADES, et järjest olulisem on kasutada täielikult lepingus ette nähtud vahendeid, et saavutada säästev põllumajandus ja toiduga kindlustatus ning anda panus agrobioloogilise mitmekesisuse säilitamisse ja kliimamuutustega kohanemisse;

¹ EÜT L 378, 23.12.2004, lk 1.

5. RÕHUTADES, et leping võib aidata saavutada Pariisi kokkuleppe eesmäärke, kuna viimases on selgelt tunnistatud bioloogilise mitmekesisuse säilitamise olulisust seoses kliimamuutustega tegelemise meetmetega, ning et Pariisi kokkuleppe võib omakorda aidata saavutada lepingu eesmäärke;
6. JUHTIDES TÄHELEPANU asjaolule, et leping aitab oluliselt kaasa kestliku arengu eesmärkide nr 2, 13 ja 15 saavutamisele ning TULETADES MEELDE, kui tähtis on leping nii ÜRO kliimamuutuste raamkonventsiooni kui ka bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni, sealhulgas Aichi bioloogilise mitmekesisuse eesmärgi 13 rakendamise seisukohast, ning sellest tulenevalt vajadust võtta lepingu rakendamist arvesse Euroopa ja riigi tasandi strateegiate ja õigusaktide väljatöötamisel;
7. TULETADES MEELDE ELi ja selle liikmesriikide pühendumist poliitikavaldkondade arengusidususele, mis nõuab arengukoostöö eesmärkidega arvestamist kõigis poliitikavaldkondades, mis võivad arengumaid mõjutada, ning RÕHUTADES, et EL peaks selles rahvusvaheliselt väga olulises lepingus seetõttu aktiivselt osalema; KINNITADES TAAS hiljuti vastu võetud Euroopa arengukonsensust;
8. MEENUTADES, et leping kujutab endast rahvusvahelist juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevat erivahendit Nagoya protokolli artikli 4 lõike 4 tähenduses ning RÕHUTADES Nagoya protokolli ja nimetatud lepingu kõigil tasanditel vastastikku toetava rakendamise tähtsust;
9. RÕHUTADES nimetatud lepingu ja rahvusvaheline uute taimesortide kaitse konventsiooni kõigil tasanditel vastastikku toetava rakendamise tähtsust;

Mitmepoolne süsteem

10. TULETAB MEELDE, et lepinguga sätestatud taimegeneetiliste ressursside mitmepoolne juurdepääsu- ja tulujaotussüsteem (edaspidi „mitmepoolne süsteem“) nõuab lepinguosalistelt oma taimegeneetiliste ressursside lisamist mitmepoolsesse süsteemi, tänu millele antakse nimetatud ressurssidele lihtsustatud juurdepääs nende uurimiseks, säilitamiseks ja aretamiseks standardse materjali üleandmise kokkuleppe alusel;

11. TULETAB MEELDE, et lepingu juhtorgani poolt 2006. aastal vastu võetud standardse materjali üleandmise kokkulepe on kohustuslik standarddokument lepinguosalistele, kes soovivad mitmepoolse süsteemi raames sellesse oma materjali sisestada ja sealt materjali võtta, ning selles on kehtestatud vastastikku kokku lepitud materjalijagamistingimused, sealhulgas tulujaotusfondi kogutud rahalise tulu jaotamise tingimused;
12. MÄRGIB, et alates selle jõustumisest kümme aastat tagasi on mitmepoolne süsteem võimaldanud vahetada standardtingimustel üle 4 miljoni taimegeneetilise ressursiühiku, tänu millele on suurenenud taimegeneetiliste ressursside alane teadustöö ja paranenud ressursside iseloomustamine, on aretatud uusi sorte ja seeläbi suurendatud selliste seemnete ja muu taimse paljundusmaterjali kättesaadavust, mis võimaldavad paremat toidutootmist ja soodustavad kliimamuutustega kohanemist; eri sidusrühmade lihtsustatud juurdepääs taimegeneetilistele ressurssidele on lepingu suur saavutus, mis väärrib tunnustust ja edasiarendamist;
13. TUNNUSTAB kõigi ELi lepinguosaliste püüet lisada oma taimegeneetilised ressursid mitmepoolsesse süsteemi; MÖÖNAB, et paljud muud Euroopa sidusrühmad, nagu erasektori sordiaretajad, riiklikud teadusasutused, põllumajandustootjad ja VVOd on lisanud mitmepoolsesse süsteemi vabatahtlikult materjali, ning JULGUSTAB neid seda ka edaspidi tegema;
14. RÕHUTAB, et mitmepoolne süsteem toob vahetut kasu põllumajandustootjatele, sordiaretajatele ja riiklikele teadusasutustele kõikjal maailmas, et mitmepoolse süsteemi kasutajad on väga erinevad ning et nende seas mängivad suurt osa rahvusvaheliste põllumajandusuuringute konsultatiivgrupi (CGIAR) keskused riiklikud teadusasutused arengumaades;
15. TULETAB MEELDE, et liikmesriigid, Euroopa Liit ja muud Euroopa sidusrühmad teevad vabatahtlikke sissemakseid tulujaotusfondi, ning TÕSTAB ESILE tänu sellele arengumaades ellu viidud projekte ja saavutatud tulemusi;

Mitmepoolse süsteemi toimimise tõhustamine

16. TULETAB MEELDE, et 2013. aastal toimunud lepingu juhtorgani viiendal istungjärgul käivitati protsess, et tõhustada mitmepoolse süsteemi toimimist järgmiselt: a) suurendada jätkusuutlikul ja prognoositaval viisil tulujaotusfondi kasutajapõhiseid makseid ja osamakseid ning b) tõhustada mitmepoolse süsteemi toimimist lisameetmete võtmise abil;

17. KUTSUB lepingu juhtorganit astuma oma seitsmendal istungjärgul vajalikke samme mitmepoolse süsteemi tugevdamiseks, s.o otsustama järgmise meetmepaketi üle.
- A. Arendada välja süsteem, mis võimaldab tagada tulujaotusfondile prognoositava ja jätkusuutliku tulu, mis on vastuvõetav nii kasutajatele kui ka teenusepakkujatele (sealhulgas tellimissüsteem).
 - B. Säilitada eri kasutajarühmadele piisav paindlikkus, säilitades tellimissüsteemiga paralleelse eraldi juurdepääsu- ja tulujaotusmehhanismi.
 - C. Laiendada mitmepoolse süsteemi kohaldamisala kõigile toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutatavatele taimegeneetilistele ressurssidele; see peab olema lahutamatu seotud tellimissüsteemi loomisega;
18. RÕHUTAB, kui oluline on, et lepinguga tunnustatakse asjaolu, et edasise teadus- ja aretustöö tegemiseks antav juurdepääs piiranguteta kättesaadavatele toodetele (nt ühenduse sordikaitse alla kuuluvatele sortidele) on hüve iseenesest; seetõttu TÕSTAB ESILE vajadust eristada selgelt edasise teadus- ja aretustöö tegemiseks kättesaadavaid ja mitte kättesaadavaid tooteid;
19. RÕHUTAB, et säilitada tuleb tasakaalustatud lähenemine ühelt poolt juurdepääsu andmise ja teiselt poolt tulu jaotamise suhtes, et püsiks ja tulevikus isegi suureneks lihtsustatud juurdepääs taimegeneetilistele ressurssidele;

Rahastamisstrateegia

20. RÕHUTAB, et EL ja selle liikmesriigid rahastavad paljusid taimegeneetiliste ressursside säilimist ja säästvat kasutamist arendavaid arengukoostööprogramme ja -projekte ning seda tehakse muu hulgas põllumajandustootjate õiguste suurendamise kaudu, et edendada säästvat põllumajandust, kliimamuutustega kohanemist ja ka põllumajanduslikke uuringuid, mis annavad panuse lepingu rahastamisstrateegiasse;
21. RÕHUTAB, et sellist panust sageli alahinnatakse, kuid seda tuleks paremini arvesse võtta;

22. JULGUSTAB kõiki riike lisama toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutatavate taimegeneetiliste ressursside säilimise ja säästva kasutamise eesmärk ja prioriteet muu hulgas oma põllumajanduspoliitikasse, et suurendada nimetatud sektorite rahastamist ja aidata niiviisi kaasa lepingu rakendamisele;
23. TUNNISTAB lepingu juurde kuuluvasse sihtotstarbelisse fondi ja tulujaotusfondi tehtavate maksete tähtsust; RÕHUTAB liikmesriikide ja ELi märkimisväärseid makseid nimetatud fondidesse;
24. VÄLJENDAB HEAMEELT asjaolu üle, et kavandatav uus süsteem peaks käivitama kasutajapõhised sissemaksed tulujaotusfondi, kuid RÕHUTAB, et eri allikate vabatahtlikud maksed on olnud ja on ka edaspidi lepingu rahastamisstrateegia üldise elluviimise seisukohast tähtsad;
25. TUNNISTAB, et suure panuse lepingu rakendamisse on andnud ülemaailmne põllukultuuride mitmekesisuse fond (*Global Crop Diversity Trust*), kes on teinud suuri edusamme oma missiooni täitmiseks ehk selleks, et tagada *ex situ* säilitamine toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutatavate taimegeneetiliste ressursside säilitamise ja säästva kasutamise ülemaailmse pingutuse näol; KINNITAB TAAS, et oluline on koondada ressursse ka *in situ* säilitamise ja põllumajandusettevõttes säilitamise tarbeks;

Säästev kasutamine

26. TUNNISTAB, et säästvat kasutamist käsitlevad lepingu sätted on olulised toiduga kindlustatuse ja toitumisega seotud ülioluliste väljakutsetega, aga ka kliimamuutustega kohanemise küsimusega tegelemiseks ning säästvama ja vastupanuvõimelisema põllumajanduse arendamiseks;

Põllumajandustootjate õigused

27. TÕSTAB ESILE põllumajandustootjate ja kohalike kogukondade olulist panust taimegeneetiliste ressursside säilitamisse ja arendamisse;
28. TUNNISTAB, et lepingu põllumajandustootjate õigusi käsitleva artikli 9 riigi tasandil rakendamine aitab põllumajandustootjatel anda oma panuse toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutatavate taimegeneetiliste ressursside säilitamisse ja säästvasse kasutamisse tulevikus;

Globaalne infosüsteem

29. TÕSTAB ESILE edukalt kulgenud globaalse infosüsteemi rajamist, mille eesmärk on luua globaalne teabe ja teadmiste sisestamise süsteem, et suurendada toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutatavate taimegeneetiliste ressursside säilitamise, haldamise ja kasutamise suutlikkust;
30. TOETAB teadusliku nõuandekomitee ettepanekuid, mille kohaselt tuleks toetada ärahoidmiseks tugineda olemasolevatele süsteemidele ja andmebaasidele ning kasutada ära koostoimet nendega.
-